

АНОТАЦІЯ

Журавель-Змеєва Л. С. Сучасні авторські техніки у дизайні текстильних виробів України ХХІ століття. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 022 «Дизайн» (галузь знань 02 Культура і мистецтво). – Київський національний університет культури і мистецтв, Київ, 2022.

Дисертаційну роботу присвячено дослідженню сучасних авторських технік виготовлення та оздоблення текстилю за роки незалежності України. Сучасні тенденції розвитку технологій, суспільства в цілому стимулюють підвищення вимог до якості виробів, різноманіття асортименту. Формуються нові течії у мистецтві та технічній естетиці, що спонукає художників і дизайнерів до експериментів у зіставленні технічних та естетичних можливостей матеріалів. У цьому контексті постійного економічного, технологічного, соціального росту та змін цікавою є динаміка текстильної галузі. Текстиль нині є об'єднувальним елементом для графічного, середовищного, інтер'єрного, промислового дизайну, моделювання одягу, текстильного та концептуального мистецтва тощо. Кожен виробник, майстер, дизайнер, митець сьогодні шукає власні варіанти технологічного виготовлення, авторського почерку, дизайну за індивідуальним замовленням. Загальносвітовий контекст функціонування текстильного середовища свідчить про залучення до текстилетворення найрізноманітніших методів, матеріалів, принципів та технік.

Наукова новизна полягає у загальному комплексному підході до розгляду текстильних технік: процесів створення тканин та їх оздоблення. Проведено детальний аналіз патентної бази України, визначено основні групи, за якими здійснюються розробки винахідників, визначено неординарні технологічні знахідки за останні 20 років. Здійснено системний аналіз малого

підприємництва у галузі текстилю, визначено основні проблеми та шляхи їх подолання через пошук дизайну за індивідуальним замовленням, неповторного продукту. Висвітлено діяльність майстерень, що комбінують машинні технології та ручну працю. *Вперше* виявлено та класифіковано на групи винаходи у галузі промислового текстилю з огляду естетики готових матеріалів; висвітлено та охарактеризовано асортимент малих текстильних підприємств і майстерень текстилю; проаналізовано творчість провідних майстрів текстильних технік в Україні та визначено авторські техніки; *поглиблено*: класифікацію груп промислового текстильного патентування; основні групи текстильних технік: текстилеутворюючі та оздоблювальні; порядок застосування сучасних технік і матеріалів в асортиментах виробів та творчих доробках авторів відповідно до актуальних трендів; *розширено*: дослідження діяльності виставкових заходів та проєктів, їх тенденції, напрями розвитку; актуальні аспекти формування та оновлення термінологічного апарату текстильної галузі; науково-дослідницькі розвідки про діяльність малого підприємництва та творчих майстерень текстилю в сучасній Україні; аналіз українського авторського текстилю у контексті творчості іноземних майстрів та дизайнерів.

Практичне значення наукових пошуків відображено у дослідженні наявних у текстильних виробках та творах сучасних авторських технік та проведенні їх загальної систематизації. Запропоновано авторське трактування синтезованого поняття дизайну за індивідуальним замовленням, що стосується виготовлення унікального дизайнерського продукту. Визначено взаємозв'язки дизайну, декоративно-прикладного мистецтва та образотворчого мистецтва на основі технік виготовлення і оздоблення текстильних виробів. Зведено термінологічний глосарій, що включає техніки та знахідки з авторського досвіду майстрів, дефініції технічної документації, визначення народного ремісництва, термінологію мистецтвознавчої літератури.

Результати можуть бути використані у практичній діяльності фахівців текстильної галузі, при створенні навчальних курсів із теорії і практики виготовлення творів художнього текстилю, моделюванні одягу та розробці проектів будь-якого іншого дизайнерського напрямку. Теоретичне використання отриманих результатів дослідження авторських підходів у художньому текстилі можуть слугувати для наповнення навчальних лекційних курсів, розроблення практичних посібників, підручників, методичної літератури для підготовки спеціалістів у галузі дизайну одягу, декоративно-прикладного мистецтва (спеціалізація художній текстиль) тощо.

Джерельною базою дисертаційного дослідження виступили каталоги виставок, особисті архіви майстрів (фото-архіви), патентна база України, списки офіційного реєстру приватних підприємств, а також безпосередньо мистецькі твори та асортименти виробів підприємств, що виготовляють текстильну продукцію у заданому в науковій роботі концепті. Окремим джерелом дослідження варто зазначити інтернет-ресурси, себто персональні веб-сайти митців, офіційні сторінки та інтернет-магазини виробників тощо. Вивчення виставкових каталогів дає загальне уявлення про спрямування діяльності майстрів текстилю та скеровує розгляд технік у межах текстилетворення, оздоблення, нехарактерних матеріалів, сучасних трендів у межах технік та експериментальних проєктів. Встановлено взаємозв'язки застосування технік і матеріалів, принципи поєднання технік та їх тиражувальні властивості.

Теоретико-методологічним підґрунтям послуговували дослідження у мистецтвознавчій, економічній, психологічній, філософській, історичній, філологічній, дизайнерській, етнографічній та ін. галузях. Проведено огляд літератури, дотичної до обраної теми. Визначено провідні праці у розкритті технік продукування та прикрашання тканин. Зроблена спроба дати визначення поняттям «серія», «типажність», «серія в образотворчому мистецтві», «дизайнерська річ», «виріб декоративно-прикладного

мистецтва», «арт-об'єкт текстилю» та ін. Зроблено спробу сформуванати місце для умовного поняття «дизайн за індивідуальним замовленням», «авторська техніка».

На основі загальнотеоретичних праць з основ та теорії дизайну В. Даниленка, Н. Воронова, П. Бесчаснова, М. Йолочкіна, Н. Ковешнікової, А. Кожуєва, Н. Дзогій, В. Свірко, О. Бойчук, В. Голобородько, А. Рубцова, А. Осадчої, Є. Гула, О. Мазніченко, С. Захарової, В. Аронова й ін. сфокусовано загальний напрям пошуків у просторі дизайну, визначено теоретичні межі та виставлено умовні акценти. На базі наукових досліджень Д. Ткач, Г. Пархаєва, О. Хорошилової, О. Кривошеєнко, О. Бусленко, І. Черкесової, Л. Крамаренко, І. Яковець, Л. Семізорової, І. Качинської, В. Чернявського, Т. Дзикович, І. Локшук, О. Фурса, І. Карпова, О. Торопової, Є. Федіної та інших авторів було визначено основні принципи та методологію подальшого дослідження.

Історіографія наукового доробку базується на публікаціях провідних спеціалістів галузі. Зокрема, було звернено увагу на публікації зарубіжних авторів, які працюють із текстильними техніками, теоретиків та практиків текстильного дизайну: S. Das, N. J. Nelson, K. C. Wilson, J. Singleton, J. Wilson, B. Lawler and H. Wilson, A. Briggs-Goode, K. Townsend, J. Hu, F. Ng and J. Zhou, L. A. Kumar, M. Senthilkumar, S. Stein, J. Triston, R. Lombard, J. Gunner та ін.

На поприщі вітчизняного текстильного дизайну та мистецтва було присвячено увагу більш сучасній літературі та здобуткам вже незалежної України. Серед ґрунтовних праць, що вивчалися в контексті дослідження, основне місце посідають публікації Д. Боб'як, О. Луковської, Г. Кусько, З. Чегусової, Т. Печенюк, І. Яковець, Т. Дзикович, В. Кальницької, О. Ямборко, Т. Головенко, І. Тютюнник, І. Теслюк та ін. У контексті історичного розвитку розглядалися публікації, що стосуються середини та кінця ХХ ст.: А. Жук, Т. Печенюк, О. Мойсюк, К. Цуркан і багато інших.

Сучасні майстри, дизайнери, митці текстилю часто використовують у своїй творчості традиційні текстильні техніки, тому доцільним вбачається огляд літератури, що розкриває особливості тканин народного виготовлення та вжитку. Звернено увагу на видання таких авторів, як: С. Нечипоренко, О. Новицька, О. Никорак, І. Яковець, М. Чумаченко, І. Черкесова, В. Дутка, О. Мойсюк, І. Локшук та ін.

Розглянуто також публікації, присвячені сучасному стану галузі, узагальненню наявного досвіду, прогнозуванню перспективи, тенденціям розвитку, виставковим та освітнім проектам. Зокрема, чимало публікацій висвітлюють діяльність Трієнале художнього текстилю, «Текстильного шалу», «Текстилізму» та інших не менш вагомих заходів. Серед таких дослідників актуального текстилю Г. Кусько, Т. Кара-Васильєва, З. Чегусова, А. Шнайдер, О. Ямборко, Д. Боб'як, О. Луковська, О. Майданець-Баргилевич та ін.

Проаналізовано патентну базу України з огляду здобутків текстильної галузі. Розглянуто патентну документацію із 2000-х рр. і до сьогоднішнього дня. Виявлені винаходи скласифіковано за кількома основними групами: види промислових ткацьких переплетень; виготовлення ниток, волокон, пряжі (методи, матеріали, пристрої); варіанти і способи оздоблення полотна; текстильні машини та їх елементи; розробки з пошиття одягу; технічні тканини і синтетичні матеріали; хімічні композиції для обробки тканин; засоби та інструменти дослідження якісних рис текстилю. Основна увага сфокусована на винаходах, що безпосередньо стосуються промислових та ручних технік переплетення ниток, себто утворення полотна, і його оздоблення: фарбування, принтування, просочення, лазерної різки, вишивки, аплікації і таке інше.

З єдиного державного реєстру підприємців виділено конкретних виробників, які займаються безпосередньо виготовленням та прикрашанням текстильної продукції. У фокусі перебувають малі підприємства, що мають

незначну тиражність та виготівельні потужності, зокрема ті, що використовують синтез машинної та ручної роботи. Серед таких охарактеризовані «Ванда Рагс», ТОВ «Карат», ТОВ «Вікторі Карпетс», Українська стрічковкацька фабрика, Фабрика художніх виробів ім. Б. Хмельницького тощо.

Висвітлено діяльність творчих майстерень та їх техніки. Загальний огляд показав, що майстерні можна розподілити на два основних фланги: одноосібні та групові. У майстернях використовується переважно ручна праця або частково залучається виробнича техніка, як, наприклад, у майстерні «Напринтуй», що займається різноманітними видами друку по тканині. Також охарактеризовано діяльність одноосібних майстерень О. Пилюгіної, М. Фурди, О. Дідик, групових – «Фіра», «Текстильні візії», «Клаптиковий текстиль», «Майстерня теплих подарунків», «Кондратюки», «Klaptyky. Текстильна майстерня», «Палітра тепла», «KilimArt Studio», текстильних брендів – «Теліженко», «Nymph Dresses».

Поглиблено наукові пошуки у межах виставкових проєктів в Україні, зокрема детально розглянуто діяльність Міжнародного бієнале художнього текстилю «Скіфія», «Міні-текстиль». Зважено на сучасні тенденції текстильних виставкових проєктів, акцентовано на актуальності віртуальних виставок. Опрацьовано матеріали віртуального виставкового проєкту «Арттекстиль. Інтеграція мистецтв», що наразі є унікальним для текстильної галузі в Україні.

У дослідженні авторських підходів і технік було систематизовано та висвітлено творчий доробок майстрів текстилю у взаємодії з такими матеріалами: метал, пластик, поліетилен, дерево, лоза, трави. Таким чином, виокремилися течії апсайклінгу, стрінг-арту, глітч-текстилю, колажу, текстильної скульптури та рельєфу. Відповідно до тенденції використання та переосмислення традиційних методів фарбування визначаються наступні техніки: шиборі, екопринтування, трафаретне фарбування, контактне

фарбування. Переосмислення та інтерпретування традиційних мотивів і кольорів відзначено у техніках батику, вибійки, вишивки. Найбільш виразними та розповсюдженими техніками, за результатами системного аналізу творчості вітчизняних і зарубіжних митців, можна назвати аплікацію, колаж, асамбляж. Такі висновки зроблено на основі докладного аналізу виставкових проєктів в Україні та за її межами, творчості конкретних художників і дизайнерів, які були представлені на таких виставкових заходах, а також з особистих інтерв'ю з деякими майстрами. Експериментальні техніки текстилю найбільше розповсюдження знайшли у концептуальному мистецтві. Так, розглянуто творчість Т. Барабаш, В. Буряник, А. Шнайдера, А. Потешкіної та ін.

Обґрунтовано проблемні питання текстильної термінології та систематизації даних по технікам виготовлення та оздоблення текстильних виробів та творів України XXI ст. Систематизація сучасних авторських текстильних технік є актуальною проблемою всієї виробничої галузі, гостро стоїть у мистецтвознавчих дослідженнях, а також є проблемним аспектом комунікації у промисловому руслі.

Ключові слова: текстильні техніки, дизайн за індивідуальним замовленням, авторська техніка, експериментальний текстиль, апсайклінг, текстильний дизайн, машинні техніки текстилю, оздоблювальні техніки, текстильна термінологія.

ABSTRACT

Zhuravel-Zmieieva L. S. Modern author's techniques in textile manufacture design of Ukraine in the XXI century. – Qualifying scientific work on the rights of manuscript.

The dissertation for the scientific degree of Doctor of Philosophy, specialty 022 «Design» (02 Culture and Art). – Kyiv National University of Culture and Arts, Kyiv, 2022.

This thesis is devoted to the research of modern author's techniques of textile manufacturing and trimming during the years of Ukrainian independence. Current trends in technologies development and social progress in total stimulate increased requirements for products quality and assortment variety. New tendencies in art and technical aesthetics are emerging, which encourages artists and designers to make experiments in comparing technical and aesthetic capabilities of matters. In the aspect of constant economical, technological, social growth and changes, the dynamics of textile industry is gaining a special research interest. Nowadays, textile is a unifying element for graphic, environmental, interior and industrial design, as well as for clothing modeling, textile and conceptual art etc. Every manufacturer, designer, artist is searching for own options of technological production, author's style and individual custom design. The global context of textile environment functioning indicates the involvement of various methods, materials, principles and techniques into textile art.

The scientific novelty lies in the general integrated approach to the textile techniques study: the processes of creating fabrics and their trimming. A detailed analysis of Ukrainian patent basis is carried out; the main groups, according to which the specialists make their elaborations, are defined; extraordinary technological innovations over the past 20 years are identified. A systematic analysis of small business in the textile field is made; the main problems and ways of their solving, particularly, through the search of individual custom design and

highlighting the product uniqueness, are clarified. The activity of workshops, combining machine technologies and manual work, is pictured. For the first time, innovations in the field of industrial textile are revealed and classified into groups, separately, in terms of officinal materials aesthetics; the assortment of small textile enterprises and textile workshops is highlighted and characterised; leading masters' creativity art in Ukrainian textile techniques is analysed, as well as the authors' techniques are identified; the groups classification of industrial textile patenting is extended; the main groups of textile techniques (textile forming and trimming) are clarified; the rules of modern techniques and materials application in the range of the authors' products and creative works in accordance with current tendencies are defined; the research of exhibition actions and projects activity is studied, as well as their tendencies and directions of development; terminological apparatus of textile industry and some current aspects are identified; small business activity research is made, particularly, creative workshops practice in modern Ukraine; the analysis of Ukrainian authorial textile in the context of foreign masters' works is made.

The practical significance of scientific research is reflected in the study of modern authorial techniques in textile ware, and in their general systematisation. The authorial interpretation of the synthesised concept of individual custom design, concerning a unique design item production, is offered. On the basis of manufacturing and trimming techniques of textile products, the interactions between arts and crafts, design and fine arts are determined. Terminological glossary formation is based on techniques and innovations of the masters' experience.

The results can be used in the practical activity of textile sphere specialists, as well as in writing scientific works, performing training courses in theory and practice of creating art textile ware, modeling clothing, and any other design direction development.

The obtained research results of the author's approaches in art textile can serve for educational lecture courses, preparation of practical manuals, textbooks, methodical literature for coaching specialists in the field of clothing design, arts and crafts (specialisation «art textile») etc.

The research source base is formed by exhibition catalogues, personal archives of masters (photo archives), Ukrainian patent database, lists of private entrepreneurs official register, as well as works of art and ware assortments of enterprises which produce textile material in the defined scientific aspect. A separate research source is Internet resources, such as personal websites of artists, official websites and online stores of manufacturers etc. The study of exhibition catalogues gives a general idea of trends in textile masters' activity, and directs the techniques consideration in the field of textile, trimming, unusual materials, current tendencies in technologies and experimental projects. The interrelations between the use of techniques and materials, the principles of combining techniques and their replication properties are established. Theoretical and methodological basis is formed by researches in art history, economic, psychological, philosophical, historical, philological, design, ethnographic and other ones industries. A review of the literature related to the chosen topic is conducted. The leading works in the disclosure of techniques in production and fabrics trimming are defined. An attempt to clarify the terms «series», «circulation», «series in fine arts», «design item», «arts and craft item», «textile art object» etc. is made. The author's interpretation of the concept «individual custom design», «the authorial technique» is offered.

Based on general theoretical works in the grounds and theory of design, V. Danylenko, N. Voronov, P. Beschastnov, M. Yolochkin, N. Koveshnikova, A. Kozhuiev, N. Dzohii, V. Svirko, O. Boichuk, V. Holoborodko, A. Rubtsov, A. Osadcha, Ye. Hul, O. Maznichenko, S. Zakharova, V. Aronov et al., the general direction of searches in design space is focused, particularly, theoretical boundaries are determined, and conditional accents are set. Grounded on scientific

researches of D. Tkach, H. Parkhaiev, O. Khoroshylova, O. Kryvosheienko, O. Buslenko, I. Cherkesova, L. Kramarenko, I. Yakovets, L. Semizorova, I. Kachynska, V. Cherniavskii, T. Dzykovych, I. Lokshuk, O. Furs, I. Karpova, O. Toropova, Ye. Fedina and other authors, the basic principles and methodology of further research are determined.

Scientific work historiography is based on the publications of leading experts in the studied field. In particular, attention is paid to the publications of foreign authors, working with textile techniques, as well as textile design theorists and practitioners: S. Das, N. J. Nelson, K. C. Wilson, J. Singleton, J. Wilson, B. Lawlerand, H. Wilson, P. V. Vidyasagar, A. Briggs-Goode, K. Townsend, J. Hu, F. Ng. Jiu Zhou, L. A. Kumar, M. Senthilkumar, S. Stein, J. Triston, R. Lombard, J. Gunner et al.

In the field of domestic textile design and art, attention is paid to recent modern literature and achievements of independent Ukraine. Among solid works, studied in the research context, the main place is occupied by publications of D. Bobiak, O. Lukovska, H. Kusko, Z. Chehusova, T. Pecheniuk, I. Yakovets, T. Dzykovych, V. Kalnytska, O. Yamborko, T. Holovenko, I. Tiutiunnyk, I. Tesliuk et al. In the context of historical development, the following publications, concerning the middle and the end of the XX cent. are considered: A. Zhuk, T. Pecheniuk, O. Moisiuk, K. Tsurkan et al. Modern manufacturers, designers and textile artists often use traditional textile techniques in their creative work, so it is advisable to review the literature that reveals the features of fabrics of folk manufacture and use. The thesis draws attention to publications of the following authors: S. Nechyporenko, O. Novytska, O. Nykorak, I. Yakovets, M. Chumachenko, I. Cherkesova, V. Dutka, O. Moisiuk, I. Lokshuk et al.

Publications, devoted to the current state of the industry, generalisation of existing experience, prospects forecasting, trends development, exhibition and educational projects, are considered. In particular, many publications highlight the activity «Triennial of Art Textile», «Textile Shawl», «Textilism», and other

equally important events. Among the researchers of current textile, such authors can be mentioned: H. Kusko, T. Kara-Vasyliieva, Z. Chehusova, A. Shnaider, O. Yamborko, D. Bobiak, O. Lukovska, O. Maidanets-Barhylevych et al.

The patent base of Ukraine is analysed in terms of textile industry achievements. Patent documentation from the 2000s to the present times is considered. The defined innovations are classified into several main groups: types of industrial textile weaves; production of threads, fibers, yarns (methods, materials, appliances); options and ways of trimming the canvas; textile machines and their elements; elaborations in tailoring; technical fabrics and synthetic materials; chemical compositions for tissue machining; means and instruments for research the qualitative textile features. The main focus is accented on innovations that are directly related to industrial and manual techniques of threads weaving, namely the fabric formation, as well as its trimming: dyeing, printing, impregnation, laser cutting, embroidery, application etc.

Specific manufacturers that are directly engaged in manufacturing and trimming the textile ware are deduced from the sole state register of entrepreneurs. The focus is on small enterprises with low circulation and production capacity, in particular, those that use the synthesis of machine and manual labor. «Wanda Rugs», LLC «Karat», LLC «Victory Carpets», Ukrainian Ribbon Weaving Factory, Factory of Art Products named after B. Khmelnytsky etc. are among them.

The activity of creative workshops and their techniques is highlighted. The general review showed that the workshops can be divided into two main flanks: individual and group. The workshops are mainly engaged in handicrafts, or with some involvement of manufacturing equipment. For example, the workshop «Napryntui», which deals with various types of printing on fabric, acts like this. Additionally, the thesis presents the describing of individual workshops activity – O. Pyliuhina, M. Furda, O. Didyk, as well as group ones – «Fira», «Tekstylni Vizii», «Klapytkovy tekstyl», «Maisternia teplykh

podarunkiv», «Kondratiuki», «Klapyky. Tekstylna maisternia», «Palitra tepla», «KylymArt Studio», and a few textile brands «Telizhenko», «Nymph Dresses».

Scientific research within the framework of exhibition projects in Ukraine are deepened, in particular, the activity of International Biennial of Art Textile «Scythia», «Mini Textyl» are studied at great length. The current trends of textile exhibition projects are taken into account. The emphasis is on the relevance of virtual exhibitions. The sources of virtual exhibition project «Arttextyl. Integration of arts».

In the study of the authorial approaches and techniques, the creative work of textile masters was systematised and highlighted in interaction with the following materials: metal, plastic, polyethylene, wood, vine, grass. Thus, the streams of upcycling, string art, glitch textile, collage, textile sculpture and textile relief stand out. The following techniques are determined in the aspect of the use and rethinking the traditional methods of painting: shibori, ecoprinting, screen printing, contact painting. Rethinking and interpreting the traditional motives and colours are noted in the techniques of batik, beater, embroidery. According to the results of systematic analysis of domestic and foreign artists' works, the most expressive and widespread techniques can be considered such as application, collage, assembly. These conclusions are made on the basis of a detailed analysis of exhibition projects in Ukraine and abroad, activity of defined artists and designers which were presented at such exhibition events, as well as personal interviews with some masters. Experimental textile techniques are the most widespread in conceptual art. In such a way the creative activity of T. Barabash, V. Burianyk, A. Schnaider, A. Potieshkina are studied.

Problematic issues of textile terminology and systematisation of data in Ukrainian techniques of textile ware and works manufacturing and trimming in the XXI century are substantiated. Systematisation of modern authorial textile techniques is an urgent problem of the whole manufacturing industry. It is a topical

issue for art history studies, and a problematic aspect of communication in the industrial stream.

Key words: textile techniques, individual custom design, authorial technique, experimental textile, upcycling, textile design, textile machinery techniques, trimming techniques, textile terminology.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Праці, в яких опубліковано основні наукові результати дисертації

1. Журавель-Змеєва Л. С. Індивідуальний дизайн: Особливості формування та функціонування. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. Науковий збірник, Напрямок: Мистецтвознавство. 2018. Вип. 26. С. 31–35.
2. Журавель-Змеєва Л. С. Професійна діяльність творчих майстерень текстильного спрямування в Україні ХХІ століття. *Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті*: зб. наук. пр. 2018. Вип. 5. С. 77–82.
3. Журавель-Змеєва Л. С. Особливості застосування народної, технічної та наукової термінології у галузі дизайну художнього текстилю. *Актуальні питання гуманітарних наук*: зб. наук. праць молодих вчених Дрогобицького держ. пед. ун-ту імені Івана Франка. Дрогобич. 2020. Вип. №28 том 5. С. 89–94.
4. Журавель-Змеєва Л.С. Патентування — як джерело натхнення у розробці сучасних текстильних технік, текстильних арт-об'єктів та дизайну промислового текстилю. *Альманах Культура і сучасність*, №2, 2020, С. 134–139.
5. Журавель-Змеєва Л.С. Історичні трансформації художнього текстилю у ключі сучасного концептуального мистецтва. *Modern culture studies and art history: an experience of Ukraine and EU*, Collective monograph. Riga : Izdevniecība «Baltija Publishing» 2020. С. 117–136.

Опубліковані праці апробаційного характеру

6. Журавель-Змеєва Л.С. Дизайн: співвідношення індивідуальної творчості і масового продукту. *Актуальні проблеми сучасного дизайну*: тези

доп. міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 20 квітня 2018). Київ : КНУТД, 2018. Том 1. С. 43–45. URL: <https://cutt.ly/fQimIA1>

7. Журавель-Змеєва Л.С. Перспективи міжнародної та всеукраїнської виставкової діяльності авторського художнього текстилю. *Інноваційні технології в галузі культури: Культурологічний альманах. NEW TOP SCIENCE*: тези доп. міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 12 жовтня 2018). Вінниця : «ТВОРИ», НПУ, 2018. Вип. 10, Частина 2, С. 144–147. URL: <https://cutt.ly/iQiQqnm>

8. Журавель-Змеєва Л.С. Діяльність сучасних творчих майстерень текстилю в Україні. *Медіапедагогіка: Мистецтвознавство. Соціальні комунікації*: тези доп. міжнар. конф. (м. Київ, 22 жовтня 2018). Київ : КНУКІМ, 2018. Частина 2. С. 52–56. URL: <https://cutt.ly/HQiQdgl>

9. Журавель-Змеєва Л.С. Індивідуальний дизайн: Особливості формування та функціонування. *Культурні домінанти в реаліях ХХІ століття*: матеріали ХІV міжнар. науково-практичної конф. (м. Рівне, РДГУ, 15–16 листопада 2018). Рівне : РДГУ, 2018. URL: <https://cutt.ly/XQiQb0b>

10. Журавель-Змеєва Л.С. Досвід міжнародної виставкової діяльності художнього текстилю в Україні (на прикладі Міжнародного бієнале художнього текстилю «Скіфія»). *Платонівські читання 6*: тези доп. шостої наук. конф. пам'яті академіка Платона Білецького (1922–1998). (м. Київ, 24 листопада 2018). Київ : НАОМА. 2018. С. 87–88. URL: <https://cutt.ly/gQiQRmg>

11. Журавель-Змеєва Л.С. Народна, технічна та наукова термінологія художнього текстилю у фаховій літературі. *Філософія тексту в сучасній культурі*: тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 29 березня 2019). Київ : КНУКІМ. 2019. С. 82–85. URL: <https://cutt.ly/sQiQRmu>

12. Журавель-Змеєва Л.С. Використання нетрадиційних матеріалів у творах українських художників текстилю ХХІ ст. *Дизайн. Освіта. Креативні*

індустрії: тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 18–19 квітня 2019). Київ : КНУКІМ. 2019. С 266–270. URL: <https://cutt.ly/nQiQLx3>

13. Журавель-Змеєва Л.С. Аспекти патентування у галузі дизайну промислових текстильних технік в Україні з 90-х рр. ХХ ст. до сьогодення. *Гуманітарний і інноваційний ракурс професійної майстерності: пошуки молодих вчених*: тези доп. п'ятої всеукр. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 15 листопада 2019). Одеса : МГУ, 2019. С. 265–268. URL: <https://cutt.ly/8QiQNpz>

14. Zhuravel-Zmieieva L.S. Experience and prospects of international exhibition projects in the field of art textile in the 21st century. *Relevant problems and prospects of humanitarian knowledge development in the modern information space*: матеріали наук.-практ. конф. Аспірантів (м. Київ, 11 лютого 2020). Київ : КНУКІМ. 2020. С. 66–71. URL: <https://cutt.ly/4QiQ9Gg>

15. Журавель-Змеєва Л.С. Традиційні народні мотиви в текстильних виробках сучасних малих підприємств України. *Актуальні проблеми сучасного дизайну*: тези доп. міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 23 квітня 2020). Київ : КНУТД, 2020. Том 2, С. 294–297. URL: <https://cutt.ly/7QiWnH6>

16. Журавель-Змеєва Л.С. Сучасні художні текстильні техніки у дизайні творів українських та зарубіжних митців. *Культура та мистецтво: сучасні тенденції та перспективи*: тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 4 червня 2020). Одеса : МГУ, видавничий дім «Гельветика», 2020. С. 213–216.

17. Журавель-Змеєва Л.С. Актуальність ткацьких традицій у дизайні сучасного художнього текстилю. *Гагенмейстерські читання. До 145 річниці від дня народження визначного українського художника-педагога В. Розвадовського*: тези доп. міжнар. наук.-практ. конф. (м. Кам'янець-Подільський, 19–20 листопада 2020). Кам'янець-Подільський : КПНУ ім. Івана Огнієнка, 2020. С. 207–208.

18. Пенчук О.П., Журавель-Змеєва Л.С. Сучасні текстильні техніки, як засіб концептуального самовираження митця. *Дизайн в епоху після*

постмодерну: ідеї, теорія, практика: тези доп. наук.-практ. конф. (м. Київ, 15–16 квітня 2020). Київ : КНУКІМ. 2020. С. 167–170. URL: <https://cutt.ly/aQiEum8>

19. Журавель-Змеева Л.С. Метал і нитка: нетрадиційні матеріали у сучасному художньому текстилі. *Education and science of today: intersectoral issues and development of sciences: LOGOS Collection of scientific papers, with proceedings of the international scientific and practical conference, the art of scientific mind* (GBR, Cambridge, 19 march 2021). «P.C/ Publishing House», «European scientific platform», volume 4, С. 160–161. URL: <https://cutt.ly/fQiEvaE>

20. Журавель-Змеева Л.С. Апсайклінг у сучасному художньому текстилі. *Sectoral research XXI: characteristics and features: SCIENTIA collection of scientific papers, I international scientific and theoretical conference* (USA, Chicago, 26 march 2021) volume 3, С. 116–117.